

Немачки дневник Зидојче цајтунг објавио је велики чланак под насловом “Љубимица Европе на рубу понора”, у којем описује како је Словенија дошла у врло незавидну економску ситуацију, прети јој дужничка криза, па је постала ново кризно жариште ЕУ чије су банке на рубу пропасти.

“Мала земља на рубу Европе одувек се много трудила да се прикључи центру – Словенија се видела као продужетак Аустрије, само много чишћа. Најбоља међу новим чланицама ЕУ-а. Но сада се Словенија приближава другом суседу, Италији. Дужничка криза је потпуно погодила и Словенију. Крајем прошле недеље рејтиншка агенција Мудиз је поновно оценила бонитет Словеније, овај пут он је тек две оцене изнад смећа”, започиње своју причу Зидојче Цајтунг.

У чланку се подсећа да је 2004, када је Словенија приступила Европској унији, привредни раст износио 3,6 одсто, док је незапосленост била нижа од просека ЕУ-а. Словенија је и била прва од нових чланица која је 2007. увела заједничку валуту евро, а до кредита није уопште било тешко доћи.

Крах дошао са кризом

Све се то скоро преко ноћи променило 2008, када је започела светска финансијска криза, а Словенија се одједном нашла у ситуацији да јој је извоз пао за петину, све грађевинске инвестиције су престале, док је привреда пала за чак 8,1 одсто. То је довело и до проблема у две моћне словенске банке – Новој љубљанској банци и Новој Кредитној банци Марибор, које се сада муче с лошим кредитима које су давале у време просперитета.

У међувремену су нарасли и дугови државе – 2007. су износили 27 одсто БДП-а, а данас су већ на 48 одсто.

Словенски буџетски дефицит је сада изнад шест одсто, а циљ је да дође испод три посто, па влада покушава да спроведе мере штедње.

Економиста Владимир Глигоров са бечког Института за међународне економске студије, наводи Зидојче цајтунг, сматра да Јаншина влада у најбољем случају дефицит може да смањи на 4,5 одсто и поручује да би Словенија требало да затражи помоћ ММФ-а или ЕУ-а.

Немогуће враћање кредита

Привредни раст више нико не очекује, а камате на кредите које Словенија диже на међународном финансијском тржишту већ су изнад фамозних седам одсто, што значи да их је немогуће враћати.

У таквој ситуацији се као проблем испоставља и некад успешна политика по којој Словенија није баш била отворена за стране инвестиције, па је сада педесет најважнијих фирми – од железница до банака – барем делом у власништву државе, која и сама јако лоше финансијски стоји.

Незапосленост у Словенији је већ нарасла на 8,3 одсто и још ће расти, предвиђају економисти. Једино што у Словенији тренутно иде добро је туризам, закључује Зидојче цајтунг. На јесен се пак очекује нови удар кризе. Брисел је добио још једног болесника којег ће морати да спашава из европских фондова.

1,3 милијарде из Брисела

Конзервативни премијер Јанез Јанша недавно је изјавио да ће Словенија можда

тражити помоћ ЕУ, попут Грчке и сличних држава. Онда је повукао ту изјаву, но словенски медији спекулишу да ће влада најкасније на јесен тражити најмање 1,3 милијарде евра помоћи из Брисела, иако се из владе може само чути да је буџет стабилан. Додуше, то су говорили и Шпанци само пар дана пре него су панично затражили, и добили, 80 милијарди евра за спас својих банака.

(Блиц)